

LÄÄKÄRILIITTO
LÄKARFÖRBUNDET

LÄÄKÄRILIITTO
LÄKARFÖRBUNDET

Lääkärিকouluttajat ja ohjaajat

Lääkäriliiton työmarkkinatutkimus 2022

Sisältö

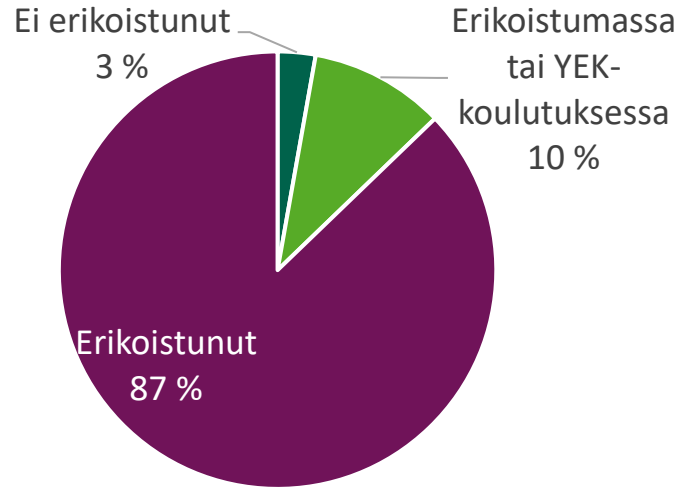
- Taustatiedot ja taustajakaumat
- Koulutus/ohjausroolit
- Koulutustehtävät
- Koulutettavien määrä
- Edunvalvonnalliset asiat – työaika ja korvaus
- Yhteenveto

Taustatietoja

Lääkärikouluttajiin ja ohjaajiin liittyviä kysymyksiä selvitettiin ensimmäistä kertaa Lääkäriliiton Työmarkkinatutkimuksessa vuodenvaihteessa 2022-2023. Työmarkkinatutkimukseen vastasi 4053 lääkäriä. Marraskuussa 2022 työssä olleista, alle 65 vuotiaista vastaajista (n=3 197), **51 prosentilla oli ollut koulutus- tai ohjaustehtäviä edeltävien 12 kk aikana.**

Kysymys: Onko työnkuvaasi kuulunut erikoistuvien lääkäreiden, YEK-vaiheen lääkäreiden, lisäkoulutusohjelmaa suorittavien erikoislääkäreiden, EU/ETA -alueen ulkopuolelta tulevien lääkärien tai lääketieteen opiskelijoiden koulutus- tai ohjaustehtäviä edeltävien 12 kk aikana?

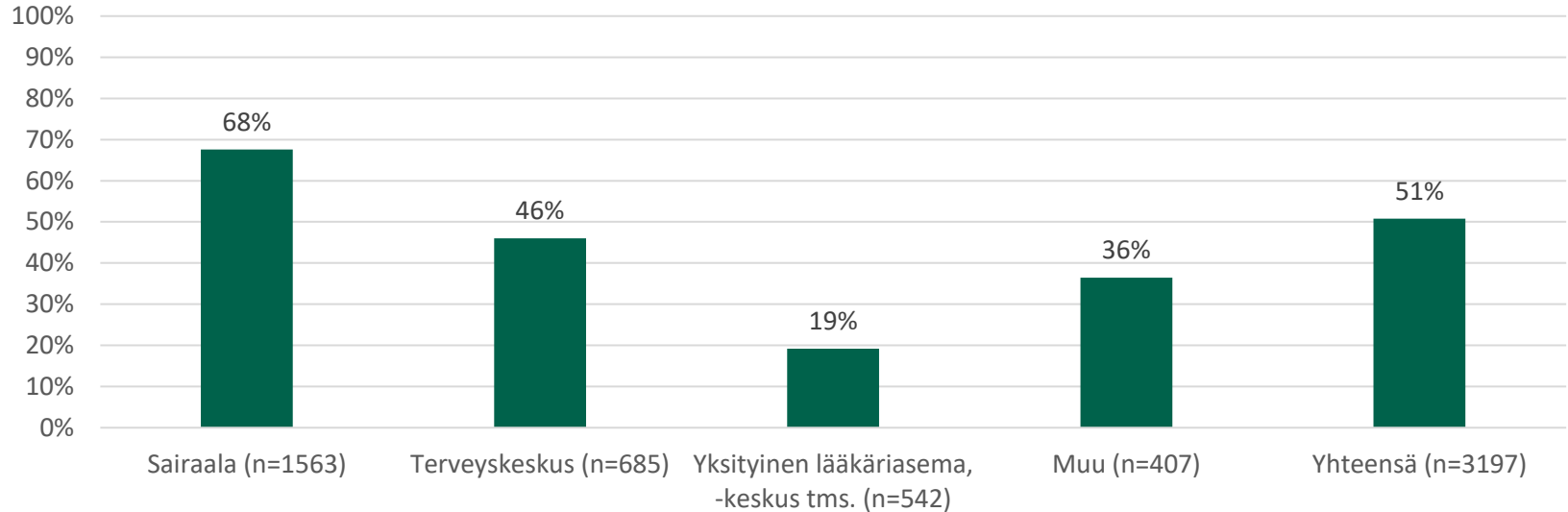
Kouluttavien/ohjaavien lääkärien (n=1624) jakautuminen erikoistumisvaiheen mukaan (%)

Sairaaloissa työskentelevistä,
Työmarkkinatutkimukseen
vastanneista lääkäreistä 68 %
kouluttaa ja terveyskeskuksissa
vastaava osuus on 46 %

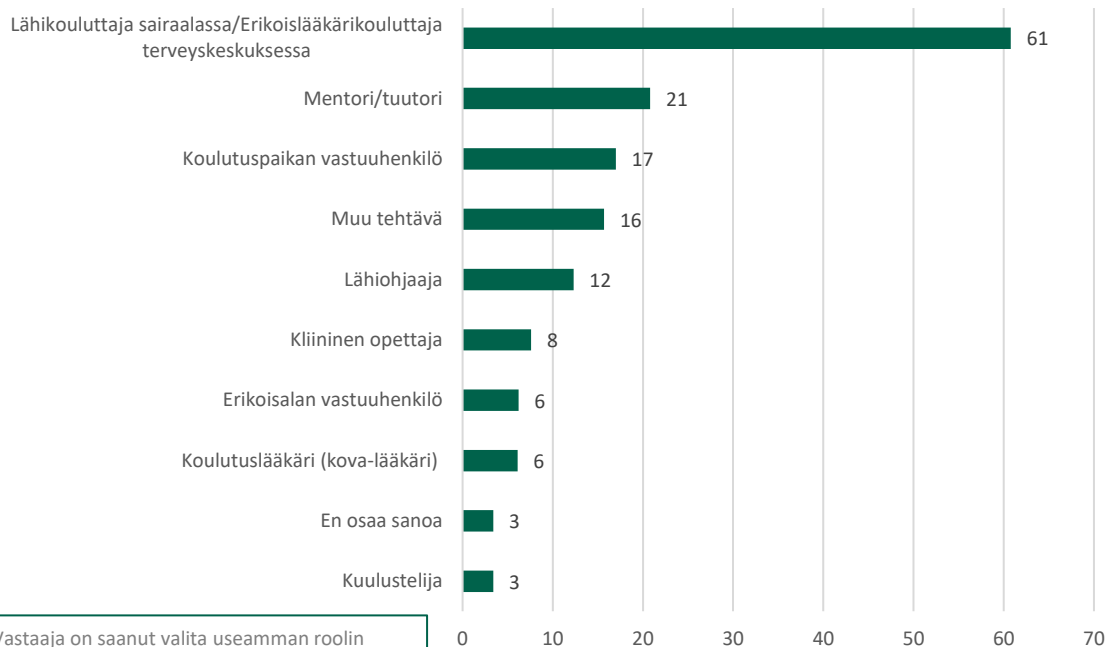
Kouluttavien/ohjaavien lääkärien osuus eri toimipaikoissa

(%, suluissa ryhmän koko)

Seuraavassa tarkastellaan
millaisissa **rooleissa** ohjaajat/kouluttajat toimivat,
millaisia **ohjaustehtäviä** heillä on, sekä kuinka paljon
ohjattavia on.

Kouluttajarooli(t) edeltävien 12 kk aikana (%, n=1 624, jotka ilmoittivat, että kouluttavat/ohjaavat)

Vastaaja on saanut valita useamman roolin tarvittaessa

Erikoisalan vastuhenkilö: Professori, dosentti tai vähintään tohtorin tutkinnon suorittanut, joka vastaa erikoisalan koulutusohjelman sisällöstä, toteuttamisesta ja valtakunnallisesta kehittämisestä

Kuulustelija: Yliopisto nimeää kullekin omassa yliopistossa edustetulle erikoisalalle vähintään yhden kuulustelijan, joka ilmoitetaan valtakunnalliseen kuulustelijarekisteriin

Koulutuslääkäri: Kova-lääkäri, erikoistumiskoulutuksen koordinoituihin osallistuva erikoislääkäri, joka toimii yhteistyössä erikoisalan vastuhenkilön kanssa

Koulutuspaikan vastuhenkilö: Vastaa oman, yliopistosairaalan ulkopuolisen koulutuspaikkansa tai yliopistosairaalan sijoituspaikan koulutusedellytyksistä ja koulutuksen toteutumisesta

Lähikouluttaja sairaalassa/ Erikoislääkärikouluttaja terveyskeskuksessa: Kaikki alan erikoislääkärit. Lähikouluttaja antaa käytännön koulutusta, ohjaa erikoistuvaa lääkäriä tämän työtehtävissä ja arvioi erikoistuvan osaamista

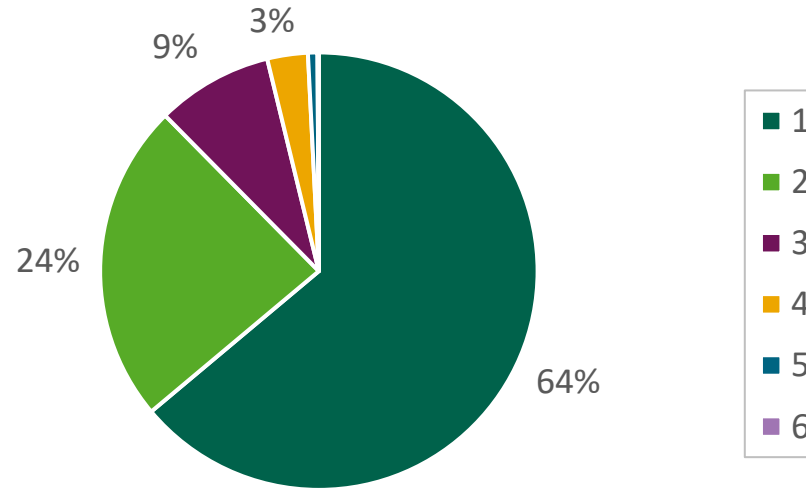
Lähiohjaaja: Yliopiston hyväksymä, kouluttajavalmennuksen suorittanut yleislääketieteen erikoislääkäri tai kokenut terveyskeskuslääkäri, joka ohjaa YEK-vaiheen ja muiden alojen terveyskeskusjaksoa

Mentori/tuutori: Erikoistuvan lääkärin ammatillisen kasvun tukija

*Kouluttaja/ohjaajaroolit on poimittu opinto-oppaasta.

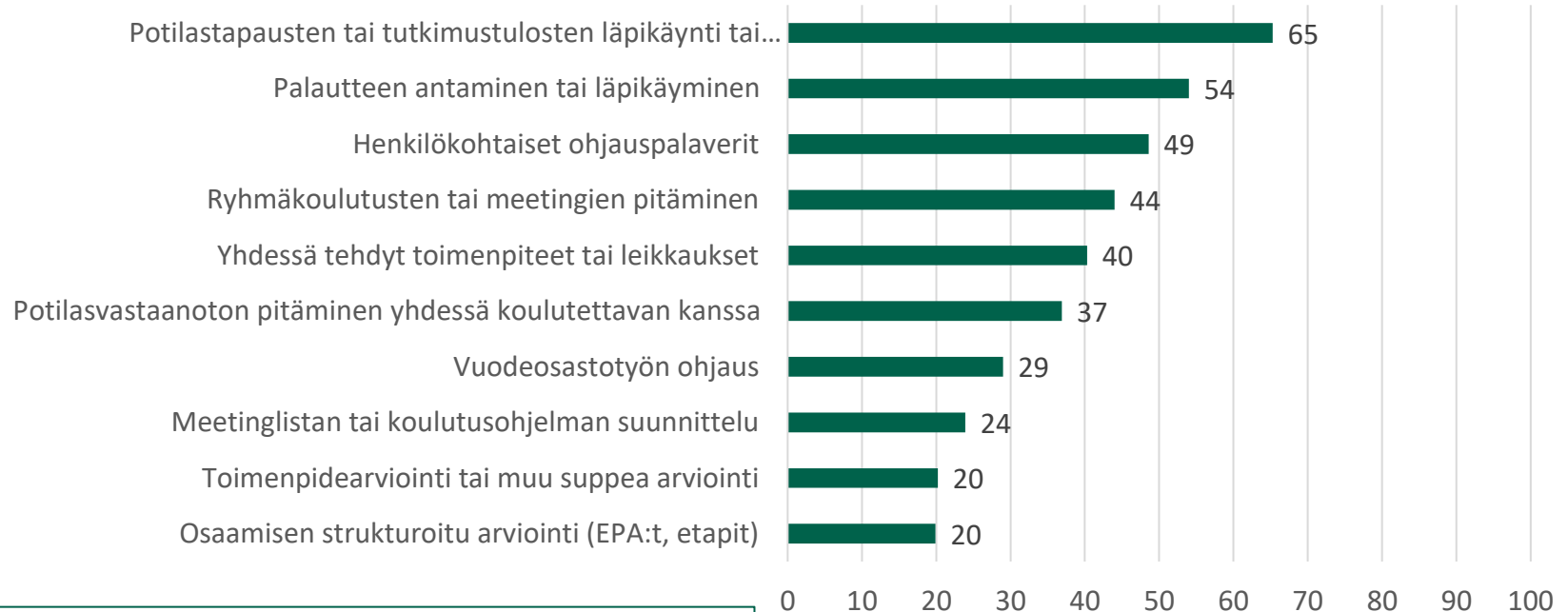
Kouluttajaroolien määrä /vastaaja (%)

n=1624

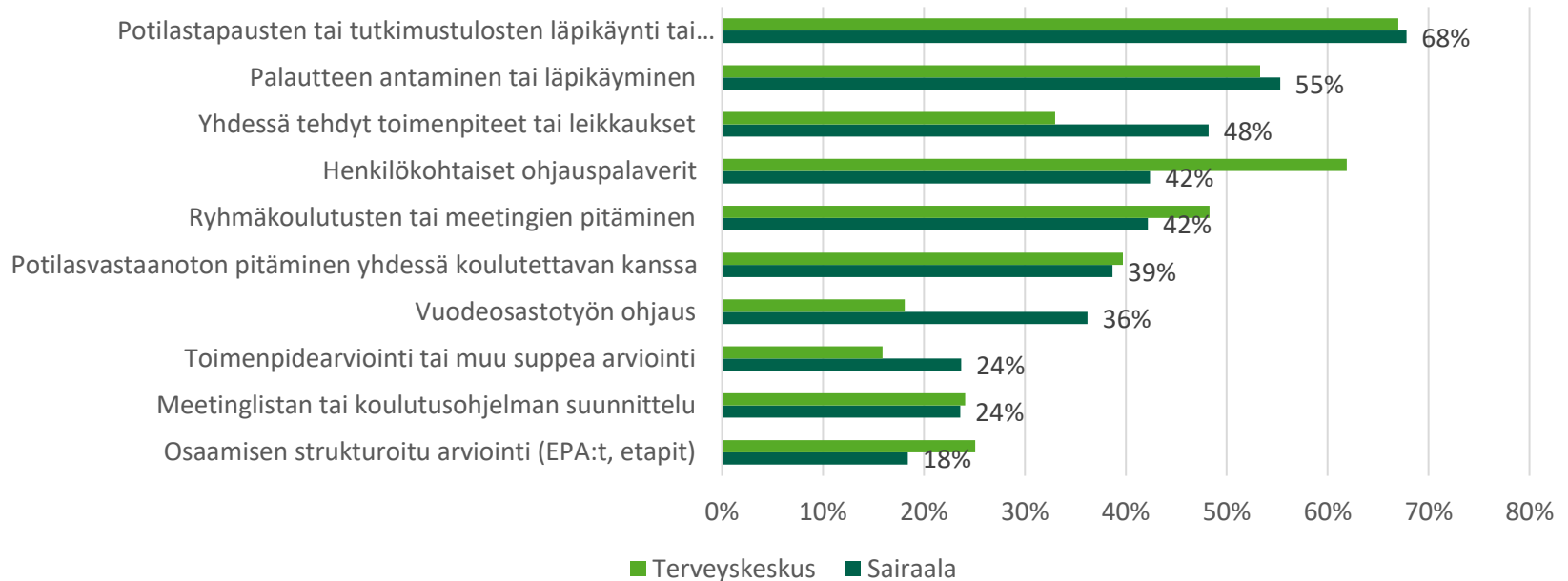
Koulutus- tai ohjaustehtävät edeltävien 12 kk aikana

(%, n=1 624, jotka ilmoittivat, että kouluttavat/ohjaavat)

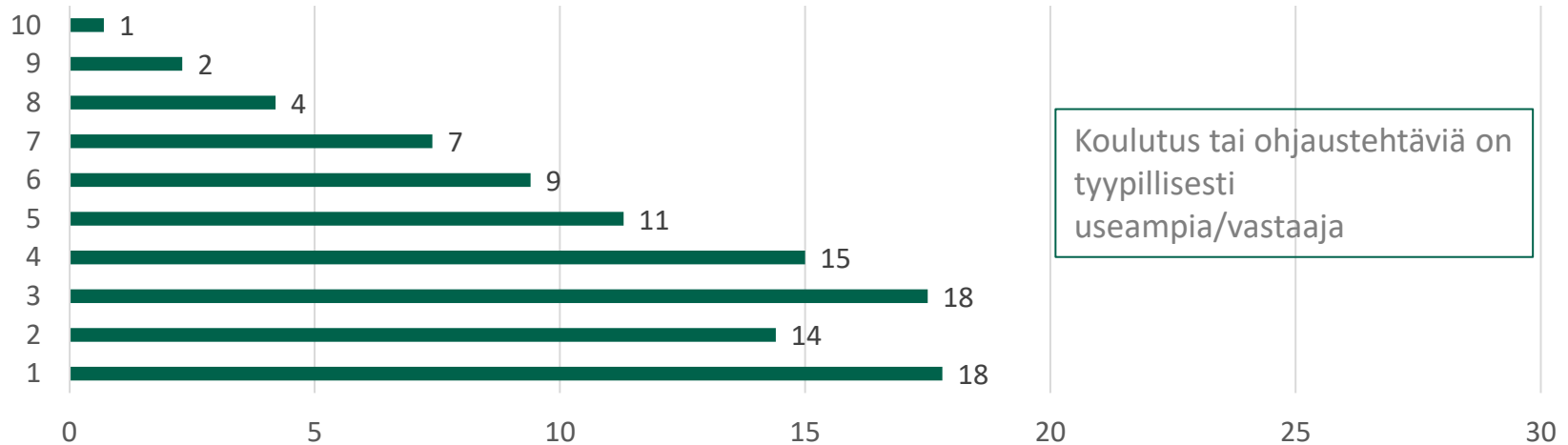

Vastaaja on saanut valita useamman tehtävän tarvittaessa

Koulutus/ohjaustehtävät sairaaloissa ja terveyskeskuksissa (%)

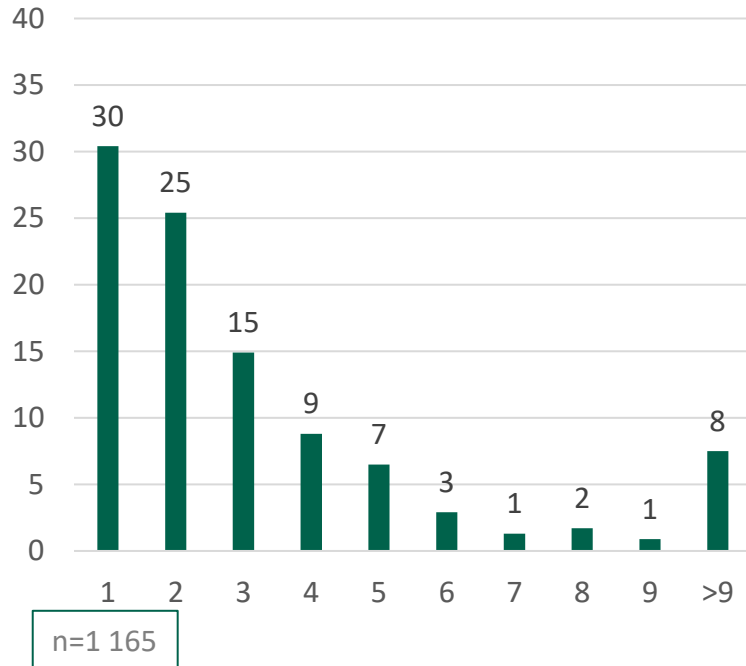

Koulutus-/ohjaustehtävien lukumäärä/ vastaaja (%)

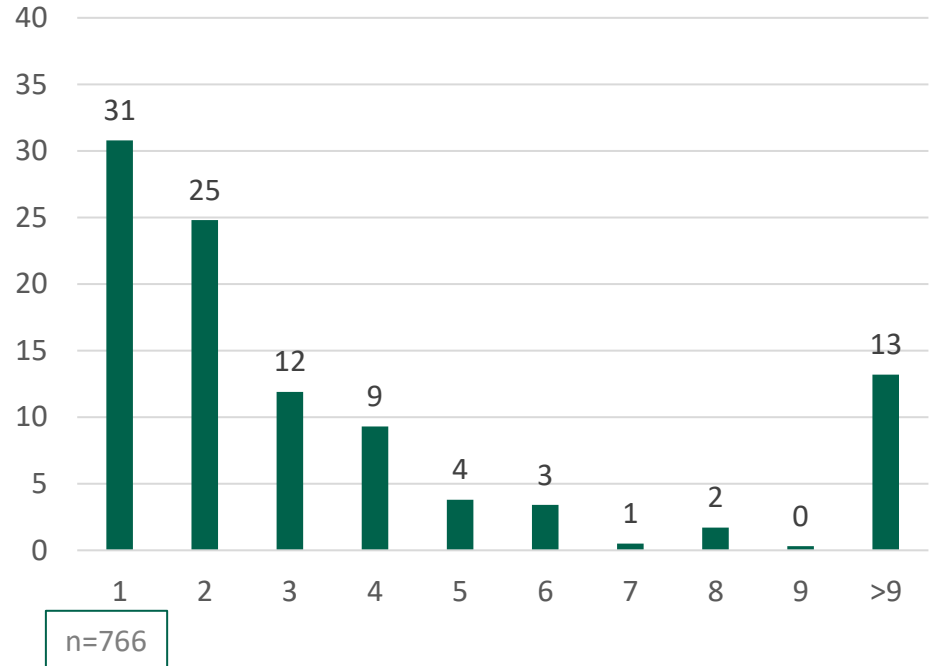

n=1624

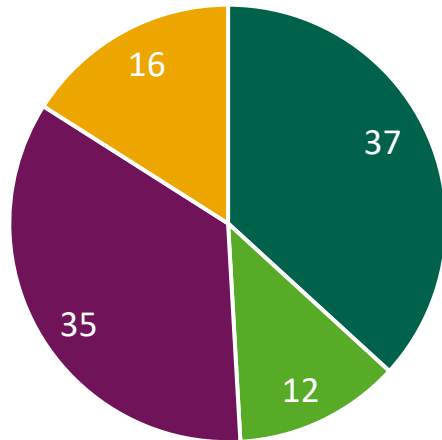
Ohjattavien/koulutettavien erikoistuvien tai YEK-vaiheen lääkärien määrä (%) marraskuun 2022 aikana

Ohjattavien/koulutettavien 'Muu koulutettava/ohjattava lääkäri tai lääketieteen opiskelija', määrä (%) marraskuun 2022 aikana

Koulutettavat marraskuussa 2022 (%)

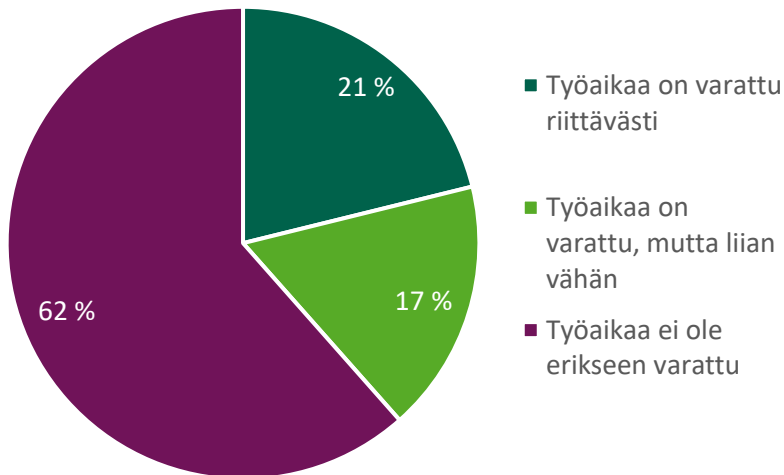
- Kouluttaa erikoistuvia tai YEK vaiheen lääkäreitä
- Kouluttaa lääketieteen opiskelijoita ym.
- Kouluttaa molempia
- Ei kouluttanut marraskuussa

Onko ohjaamisen varattu **työaika**?
Onko ohjaaminen huomioitu **palkassa**?

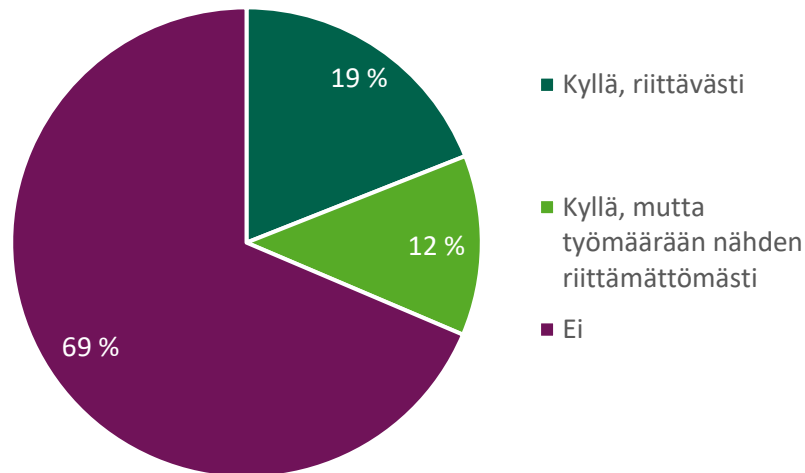
62% ilmoittaa, että työaika ohjaamiseen ja kouluttamiseen ei ole erikseen varattu.
69% ilmoittaa, että ohjaaminen tai koulutus ei ole huomioitu palkassa.

Työaika ja korvaus (%)

Onko Sinulle varattu työaika koulutus- tai ohjaustehtäviin?

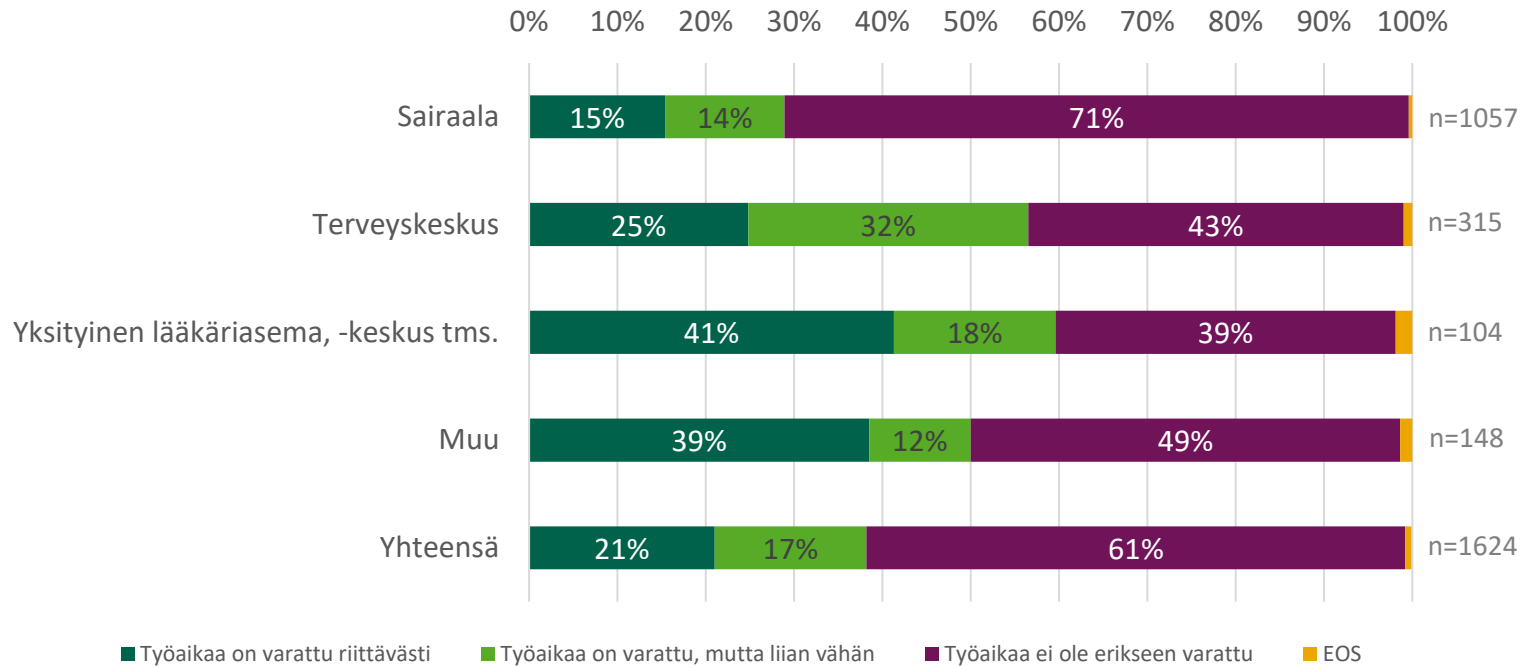

Onko koulutus- ja ohjaustehtävät huomioitu palkassasi?

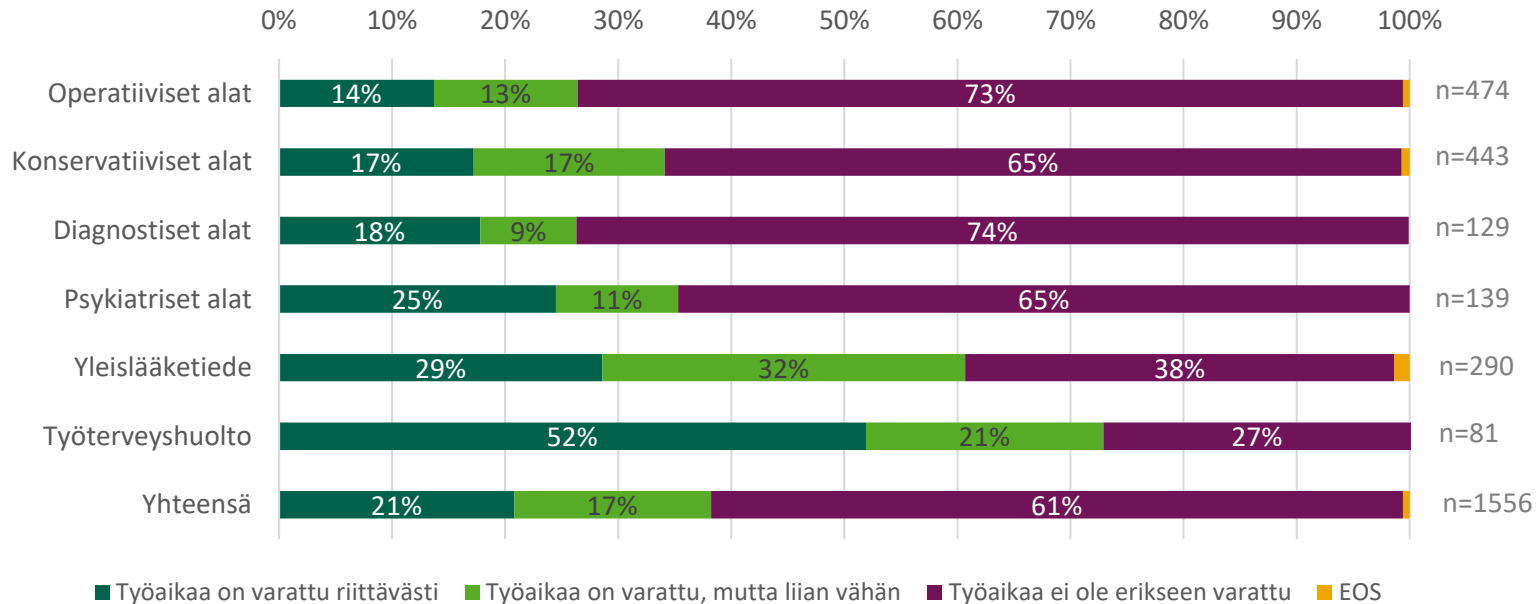

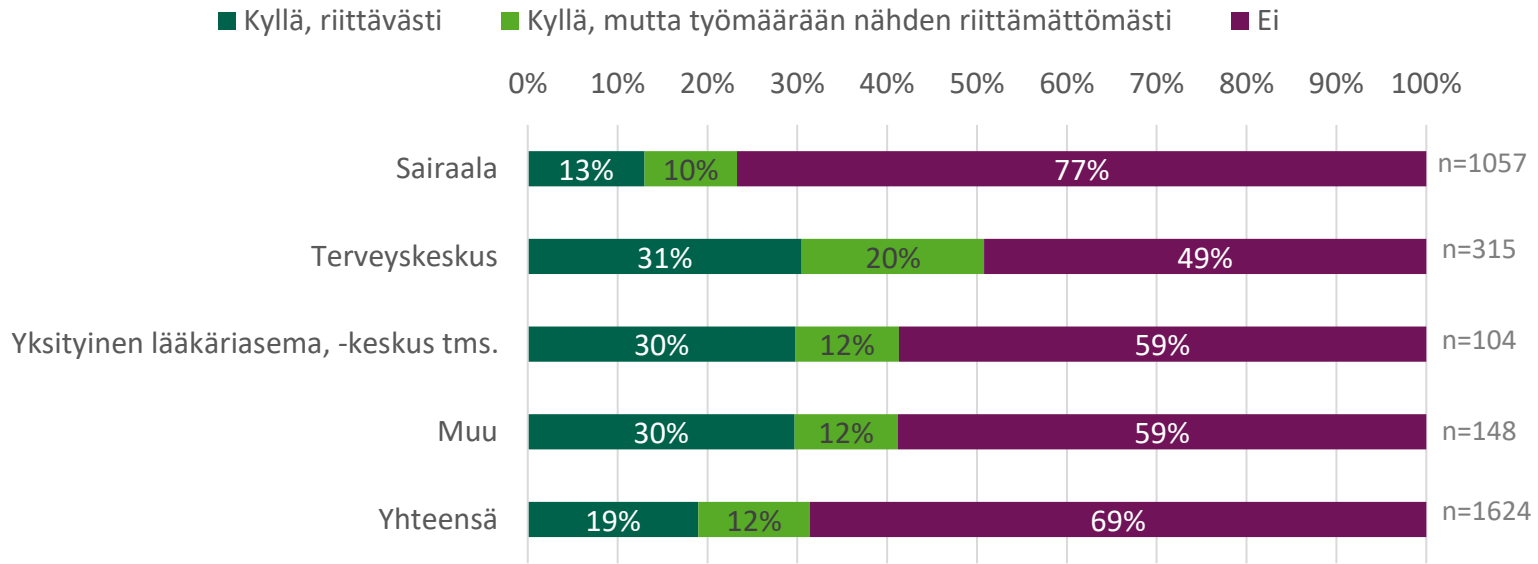
Koulutus- tai ohjaustehtäviin varattu **työaika** toimipaikoittain (%)

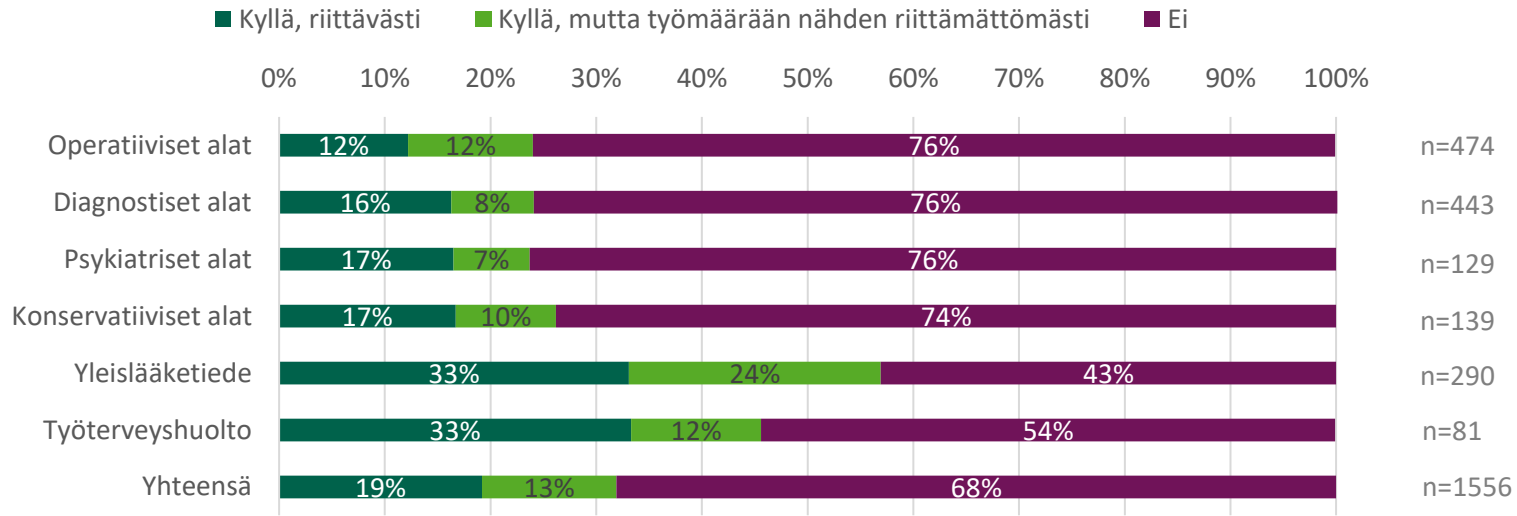
Koulutus- ja ohjaustehtäviin varattu **työaika** erikoisalaryhmittäin (%)

Koulutus- ja ohjaustehtävien huomioiminen **palkassa** toimipaikoittain (%)

Koulutus- ja ohjaustehtävien huomioiminen **palkassa** erikoisalaryhmittäin (%)

Avokysymys siitä millaisia korvauksia saadaan

- Korvaustapa ja korvausten määrä vaihtelee nimikkeittäin, mutta myös toimipaikoittain.
  - Kk-korvaus (vaihtelee muutamasta kymmenestä eurosta joihinkin satoihin euroihin)
  - Korvaus/ohjattava/kk
  - Henkilökohtainen lisä
  - Kuuluu työhön (esim. prof)
  - Prosenttimääräinen palkanlisä
  - ym.

Yhteenveto 1/4

- Noin puolet lääkäreistä kouluttaa tai ohjaa
  - erikoistuvia lääkäreitä, YEK-vaiheen lääkäreitä, lisäkoulutusohjelmaa suorittavia erikoislääkäreitä, EU/ETA -alueen ulkopuolelta tulevia lääkäreitä tai lääketieteen opiskelijoita
- Kouluttavista/ohjaavista lääkäreistä valtaosa on erikoistuneita, mutta mukana on myös jonkin verran erikoistumassa olevia lääkäreitä ja pieni määrä erikoistumattomia.
- Sairaaloissa on eniten kouluttavia lääkäreitä - 2/3 kouluttaa tai ohjaa, terveyskeskuksissa heitä on hieman alle puolet.

Yhteenveto 2/4

- Selkeästi eniten toimitaan erikoislääkärikouluttajina (terveyskeskukset) tai lähikouluttajina (sairaalat) (61 % vastaajista). Seuraavaksi yleisimmät roolit olivat mentori/tuutori (21 %) ja koulutuspaikan vastuuhenkilö (17 %).
- Tyypillisintä oli, että vastaaja toimi vain yhdessä roolissa (64 %), mutta neljännes vastaajista toimi kahdessa roolissa ja joka kahdeksannella oli 3 tai useampia rooleja.

Yhteenveto 3/4

- Koulutus-/ohjaustehtävistä yleisin oli potilastapausten tai tutkimustulosten läpikäynti tai diagnostisten tutkimusten suoritus yhdessä koulutettavan kanssa (65 %), seuraavaksi yleisintä oli palautteen antaminen tai läpikäyminen (54 %), henkilökohtaiset ohjauspalaverit (49 %), ryhmäkoulutusten tai meetingien pitäminen (44 %) ja yhdessä tehdyt toimenpiteet tai leikkaukset (40 %).
- Yleistä oli, että koulutus-/ohjaustehtäviä oli useita erilaisia. Yli 80 prosenttia vastaajista ilmoitti kaksi tai useamman koulutus- tai ohjaustehtävän.
- Koulutus- ja ohjaustehtävät vaihtelivat rooleittain.

Yhteenveto 4/4

- Noin kahdella viidestä kouluttavasta/ohjaavasta lääkäristä työaika oli varattu koulutustehtäviin. Viidenneksen mielestä sitä on varattu riittävästi. Toimipaikkojen välillä on eroja. Sairaaloissa aikaa on varattu harvemmin kuin muissa toimipaikoissa. Erikoisaloista työterveyshuollossa aikaa oli varattu useimmin.
- Noin kolmannes ilmoitti, että koulutus/ohjaustehtävät on huomioitu palkassa - noin viidenneksen mielestä riittävästi. Toimipaikkojen välillä oli eroja myös tässä. Sairaaloissa koulutus/ohjaus oli huomioitu muita toimipaikkoja harvemmin palkoissa. Erikoisaloista yleislääketieteessä ja työterveyshuollossa koulutus/ohjaustehtävät oli huomioitu useammin kuin muissa erikoisalaryhmissä.